TIKUMU TAURE

GAŘEZERA 3X3
ZIŅAS #2

2019. GADĀ
11. AUGUSTĀ

***Mīlas Dvesma* - vakars ar dzeju un dziesmu**

MBz

"Meklēju mājas, glāzi konjaka, un Tevi." -- sešvārdu dzeja

Eleganti tērptas dāmas un kungi iedzēra vīna glāzi, ļāvās čigānietei pazīlēt nākotni un gaidīja romantisko vakaru. Viesi varēja izvēlēties kādu no vairākiem citātiem par mīlestību no latviešu autoriem.

Līga Balode, mīlas dzejas ievirzes vadītāja, aicināja visus skatītājus iedomāties kā pirmo reizi tie sāka domāt par mīlu – vai kāda grāmata vai dzeja vai filma iespaidoja šīs pirmās domas. Būtu bijis interesanti dzirdēt vairākas sarunas, bet paspēju tikai vienā kaktiņā saklausīt pieminām *Nancy Drew* grāmatas, un tad pārgāja vairāk uz ģimenes mīlas stāstiem. Sarunas zālē ritēja raiti, un bija jāpārtrauc, lai uzsāktu priekšnesumus, dzejas lasījumus un stāstus.

Kaut dzirdējām Raiņa, Aspazijas, Ārijas Elksnes, Čaka, Bārdas, Belševicas vārdus, kas visvairāk saistīja bija pašu stāsti. Līga bija uzrunājusi daudzus pastāstīt savu vai vecāku vai vecvecāku mīlas stāstu. Vienai dalībniecei vecvecāki satikās saspēlējot klavieres. Citai māte dzīvojusi laukos un cerējus apprecēt kārtīgu lauku puisi, bet viņu kādās kāzās uzrunāja korporelis no pilsētas. Vairākkārt viņam atteikusi, beidzot piekāpās un viņu apprecēja. Viņš tai esot rakstījis dzeju ko esot dziedājis Ilmārs Dzenis.

Viens bija saticis savu iemīļoto Gaŗezerā, Kantīnē, samaksājot par naktsmājām, un vēl šodien glabā starp dārgumiem kvīti ar viņas parakstu. Diemžēl viņas vairs nav, bet viņiem bija gaŗa, tuva laulība. Cits bija iemīlējies, bet sieviete nebija gatava precēties. Viņš apprecēja citu, bet kad bērni izauga, nolēma katrs iet savu ceļu. Kad iznāca tikties ar pirmo mīlestību, tai bija galīgi apnikuši randiņi un pat bija uzrakstījusi par to *Cosmopolitan* žurnālā – un šoriez tā bija gatava precēties.

Ne visi mīlas stāsti bija laimīgi. Vienai vecāmāte neesot mīlējusi savu vīru, bet apprecējusi, jo viņš neesot viņu licis mierā, bet pēc kāzām nelicies ne zinis un viņa varējusi dzīvot brīvi. Citu nācis bildināt

ilggadīgs vecpuisis un ieradies uz randiņu tautas tērpā ar puķēm, bet tur nekas nav sanācis.

Kāda ģimene bijusi pilna jūrniekiem un tie reizēm pārveduši sievas no tāliem pasaules stūriem. Viens bija pārvedis līgavu no Tobago un tā bijusi viena no retām tumšādainām personām Latvijā. Kad vīru iesauca kaŗā un viņš mājās nepārnāca, viņa no bēdēm nomirusi.

Vēl viena sieviete bija tā pārdzīvojusi bumbošanu un kaŗa traumas, ka bija nolēmusi, ka jāprec latviešu kaŗavīrs – un tādu arī apprecēja. Jānis Atis Krūmiņš te pastāstīja, ka kaŗavīra dziesmas parasti nerunā par kaŗošanu, bet par dzimtenes mīlestību vai meitenes mīlestību.

Mūsu vienīgā igauniete atstāstīja (igauniski) kā viņa, precoties, meklējusi padomus kā sadzīvot pie ilggadīgiem pāŗiem, un viens tāds esot bijis paraugs viņai visu mūžu. Draudzene viņas teikto mums pārtulkoja.

Pēdējais stāsts bija no nometnes vadītājas Daigas, kam māte visu mūžu dzīvojusi Ļaudonā, Vidzemē, kur visi parasti apprecēja kādu kaimiņu, bet viņa lepojusies, ka viņa apņēmusi kādu no tālās Liepājas. Meita viņu pārspējusi, sev par dzīves biedru izvēloties kādu pāri lielajam dīķim no Amerikas, bet mazmeita no vēl lielāka attālumua – Austrālijas. Jauki arī gadījās, ka tieši šinī dienā bija Daigas kāzu jubileja ar Andri, un slīdītēs bija redzami vairāki laimīgi 3x3 pāŗiši.

Vakara programmu nobeidza ar Armanda Birkena dziesmām par mīlu – dažas romantiskas, citas jocīgas, visas iepriecināja.

Vēl bija iespēja nodarboties ar mākslu, kaut daudzi vienkārši vēl paciemojās.

Pielikums mīlas vakaram - vakara dalībnieku atsauksmes

Vairākas stundas naktī pārdomāju savus dzimtu stāstus.

Man atklājās, cik daudzpusīga ir mīlestība un, ka citi cilvēki to izjūt pilnīgi citādi kā es. Man gribējās pārdomāt savas domas un savas jūtas.

Cik sirsnīgi, neparasti, interesanti bija stāsti! Nākamā dienā mākslas ievirzē tika pārrunāts Ilo stāsts un izstāstīts tiem, kas to nebija dzirdējuši. Vēl šorīt no rīta pie galda turpinājām sarunu un stāstījām jaunus mīlas stāstus.

Ugunskurs kvēlo

MBz

Šogad 3x3 uguskurs labi atspoguļoja dažādās nodarbības nometnē. To veiksmīgi vadīja Māra Linde un lūdza, lai Jānis Atis Krūmiņš aizdedzina ugunskuru, ko noteikti bija sakrāvuši viņa Vilki. Vakaru sāka ar jauniešu priekšnesumu, kur teicēja novadīja *Nedomāju, necerēju*. Tad Liellācīši nodziedāja *Bēdu manu lielu bēdu*. Pusreizpusnieki bija mācījušies par latviešu kaŗavīriem sakarā ar Lāčplēša dienas simtgadi, kur svarīgs brīvības simbols ir zobens, ko "bez vajadzības ārā nevelk un bez slavas atpakaļ neliek." Viņi demonstrēja koordinētu zobenu spēli jeb deju ar paštaisītiem zobeniem.

Pa vidu minējām mīklas. Tādas, kur atbilde būtu kāds tikums, bija grūti atrast, tāpēc Māra bija izvēlējusies tādas, kas atspoguļo 3x3 nometni, piemēram:

Mežā cirsts, bodē pirkts, kad paņem klēpī, žēli raud. --- Kokle

Virtuves ievirze mums parādīja, kā viņas tikumīgi šonedēl sadzīvojušas, tikai parādījās viena maza netaisnība, kur kāda saimniece nebija godīgi dalījusies ar visu savu recepti. Citādi viņas bijušas laipnas, labas, čaklas, saderīgas, utt.

Kūpināšanas ievirze iepriecināja ar savu variantu no pazīstamās ugunskura dziesmas:

"Aiz kalniņa dūmi kūpa, kas tos dūmus kūpināj'?
Lauris kūra uguntiņu, tas tos dūmus kūpināj'.
Laurim prasa "ko dūmot?", Lauris saka "visu var."
Ribas, desas, cāļa krūti, lasi, tūnu*, piparus.
Lazdas dūmi, ābolu dūmi, Kas par dieva dāvaniņ'."

** Latvijā tūnu sauc par tunci.*

Latviskās dzīvesziņas ievirze mums lika nobeigt veselu lērumu sakāmvārdu, un lielāko daļu labi pazinām, bet bija daži, ko atminējām ar lielām grūtībām vai pat nemaz:

Aukstums ir sliņķa ... ārsts.
Tītars arī uz mēslu čupas ... domā.
Melna maize, ... balti zobi
Nesplauj akā, kamēr ... jauna nav izrakta.
Ābols nekrīt tālu no ... ābeles vai zirga. (visi zināja pirmo variantu, ne visi otro)

Koklētājiem bija koklēšanas sacensības.

Tikumu policija

Dzirdējām ziņojumu no Tikumu policijas, ka šķēršļu gājienu bija uzvarējusi oranžā grupa.

Birmaņu ģimene mums parādīja, kā uzstādīt drošu un labu ugunskuru. Viņi ņēma talkā dalībniekus kā lielos koka bluķis, mazākus kokus un tad pa virsu mazos zariņus un lapiņas. Bet nevar jau ugunskuru atstāt bez uzraudzības...

Birmaņu ģimene

Jogas ievirze mums palīdzēja drusku izstaipīties.

Tad rokdarbnieces nodziedāja variantu no Piecīšu dziesmas - *Jo mana mīļā ir "Made in Latvia."*

"Agrā rīta stundā mani modina
Ļoti, ļoti mundrā Ievas balstiņa.
Treju veidu olas apēdušas mēs,
Pēdām kūpot skrienam pie Kalniņiem mēs sēst.
Uzliekam mēs brilles, diegus izvelkam,
Nozīmējam rakstus, tagad varam sākt!"

Piedz.
Jo esam dāmas "Made in Latvia",
No matu galiņiem līdz papēžiem.

Rokdarbnieces

Uzliekam mēs brilles, ciešāk sasēžam,
Neaizmirstam arī mazliet pačalot.
Šujam, adam, aužam, skaisti darbi top,
Preicājamies pašas, citiem arī prieks,
Māksla nu ir rokā: liekas sokas viss!
Bet tad atnāk Zinta – atkal ārdāms viss!!!"

Podnieki

Podnieki asprātīgi mums parādīja kā gatavot svilpauniekus jeb pīlītes – izmantojot ievirzes dalībniekus kā mīcāmos mālus, un beigās dzirdējām kā viņiem skan izgatavotās pīlītes.

Izrādās, ka visi rotkaļi nav vienis prātis kā zināmas lietas darāmas rotkaļu darbnīcā. Vai Lilita tiešām daudz saka – "Cik skaisti"? Visi nodziedājām rotkaļu himnu *Rīga dimd.*

Jauniešiem bija vēl viens priekšnesums par izsalkušajiem pēc maizes, sviesta un dillēm. Krāsainā folkloras ievirze nodziedāja dziesmu, un Mīlas dzejas ievirze nolasīja Veidenbauma dzeju par (ne)tikumiem.

Larisa vēl iesaistīja no publikas ļaudis, lai uzvestu stāstu par nelaimi un laimi. Kādam saimniekam aizskrēja zirgs (kas par nelaimi), bet tas uzradās ar veselu baru savvaļas zirgu (kas par laimi), bet dēls jādams salauza kāju, utt. Ugunskura vakaru nobeidzām krietnā tumsā ar dziesmu *Tai zemei vaj'g lietu*, kur "cilvēkam vaj'g sirdi kam var uzticēties." Un tādas mums izveidojas saites 3x3.

Zibsaruna ar Aneti Karlsoni

Juris Jauntirāns

1) Kas ir Anete Karlsone?

Pētniece, mamma, sieva.

2) Kas ir Raimonds Pauls - mūziķis vai politiķis?

Mūziķis.

3) Kāpēc folklora?

Esmu ar to uzaugusi. Vecā māte bija Kaucmindiete.

4) Kādā krāsā Tu krāsotu pasauli?

Zilā.

5) Kāda latviešu mūzika Tev patīk?

Klasikā, etno, Prāta vētra un čeka skaņa.

6) Literatūra vai vēsture?

Vēstures literatūra.

7) Kas ir Tavs ideālais darbs?

Pētniecība.

8) Kurš cilvēks ir visvairāk iespaidojis Tavu dzīvi?

Dažādos laika posmos dažādi cilvēki.

9) Kāpēc?

Attīstības dzenulis.

10) Kas Tev patīk pasaules mūzikā?

Etno stils un klasiskā.

11) Kas ir pēdējā grāmata, ko Tu lasīji?

Grāmata par sieviešu modi.

12) Kas ir nākošais mūzikas instruments, ko Tu mācīsies spēlēt?

Čells.

13) Kur Tu dzīvosi pēc karjēras noslēguma?

Ļaudones pagasta Cērmauškās.

Nakts ievirzē - “kroņu maģija”

Krista Laukmane Schmidt

Mani kroņi atceļojuši uz Gaŗezeru tieši no Toronto, kur tos varēja apskatīt Kanādas dziesmu svētku mākslas izstādē. Pateicoties šai iespējai, kā arī fotogrāfijām sociālajos tīklos, maniem kroņiem radies vesels sekotāju pulks! Jau kādu laiku pirms 3x3 nometnes, saņēmu lūgumu no citiem nometnes dalībniekiem, parādīt, kā tos darina, uz ko es ar lielāko prieku atbildēju - protams! Tā nu radās šī nakts ievirze. Lai arī mājīgajā nīkšanas istabā gaismas nav daudz, tas netraucē apgūt pamatus kroņu veidošanā. Man ir prieks, ka šī kroņu māksla ir ieinteresējusi tik daudzus! Tas ir labs veids, kā izpaust savu individualitāti, jo katrs kronis ir neatkārtojams, un pat kļūdiņas šajā pērlīšu un zariņu biezoknī ir vienkārši brīnišķīgas.

Nīkšana

Zinta Pone

Kas ir nīkšana? Kas notiek nīkšanā?
- Nīkšana ir tas, ko nīcēji paši izdomā un uzsāk!

Kā bija šogad?

Šovasar jauniešiem bija jauna māka, ko apgūt - uguns stieņa virpināšana. Guntis to bija mācījies Skotijā, un 3x3 bērni stundām ilgi trenējās koku ripināt uz priekšu, atpakaļ, pāri pleciem un mugurai. Iespaidīgi!

Protams, ugunsmākai fonā katru vakaru arī notika “tradicionālā nīkšana” - dziedāšana un danči Saulgriežos, uz lieveņa, stāvlaukumā, pēc ugunskura Vēja kalnā. Sirsnīga bija arī sadziedāšana ar Armandu Birkenu ceturtdienas vakarā pēc Mīlas dzejas vakara. Varēja izdziedāties un pārsmieties!

Latviskā virtuve

Inga Lucāne (pierkastīja Anita Knocha)

Jautājumu publicējām pirmajā Tikumu taurē.

Lūk atbildes ---
Tradicionālos skābētos gurķus
Ātri skābētos gurķus
Medus kvasu
Rupjmaizi
Dzeltenmaizi/kliņģeri
Debess mannā

Jautājums no pirmās Tikumu taures:

Ko no šīm lietām var pagatavot?
Ķimenes
Svaigie gurķīši
Dzīvs raugs
Medus
Vīnogu lapas
Linsēklas
Ķiploki
Citronu miza un sula
Rupjie rudzu milti
Bīdelētie rudzu milti
Dilles (gan ziedošās, gan jaunās)
Manna
Etiķis
Sausais raugs
Distilēts ūdens
Brūkleņu sulas sīrups
Konservu sāls
Sinepju sēklas
Bezjoda sāls
Cukurs
Kviešu milti

Rotkalšana

Astrīde Otto

Bijām 23 dalībnieki un četri, kas apmācīja rotkalšanu šogad – Lilita Spure, Astrīde Otto, Andris Rūtiņš un Pēteris Avens. Mūsu vidū bija cilvēki ar lielu pieredzi, bet apmēram ceturtā daļa tādi, kas pirmo reizi piedalījās rotkalšanā. Pirmā dienā pārrunājām drošības likumus, un Lilita rādīja slīdītes ar ievadu latviešu rotu vēsturē. Iesācēji sāk ar

vistipiskāko latviešu rotu – spirāles gredzenu. Kaut gredzena forma visiem ir spirāle, katram pirmais gredzens izveidojās savādāk. Viens no iesācējiem teica: „Ļoti patika, ka pats dabūju uztaisīt rotu, bet bija uzraudzība, kad vajadzēja."

Pārējie šķirsta grāmatas un gudro, ko taisīt. Daži jau iepriekš ir izdomājuši, ko darināt. Pirmā diena jūtas drusku chaotiska kamēr katrs dalībnieks dabū bronzu vai sudrabu un ķeras pie darba. Dažiem labāk veicās kā citiem, bet visi centās un daudz ko iemācījās. Notiek arī tā, ka lielā spirāles aproce gandrīz gatava un tad pārlūzt uz pusēm. Būs nākamgad jābrauc atkal, lai varētu salodēt.

Pēc pirmās chaotiskās dienas iestājās zināms darba ritms, bet tad atkal pēdējā dienā bija satraukums, kad visi steidza nobeigt savas rotas. Vadītāji ir pateicīgi, ka tik daudz roku nāk palīgā darbnīcu novākt un satīrīt.

Darbnīcā ir patīkami. Satiekamies ar veciem draugiem un iegūstam jaunus draugus. Dalībnieki ar lielāku pieredzi palīdz citiem un valda laba sadarbība. Vadītāji un dalībnieki dalās ar savām zināšanām. Katru dienu iemācāmies kaut ko jaunu.

Dalībnieku radošā domāšana turpina mani patīkami pārsteigt katru gadu. Cenšamies uzsvērt latvisko. Katrs var iet rotkalšanas kursos savā mājas pilsētā, bet 3x3 nometnē ir iespēja veidot kaut ko ar latviešu elementiem.

„It's an incredible privilege to be able to work with such artists in silversmithing, particularily Lilita and Astrīde. Their creativity is infectious and inspiring." – Ilo Maimets

„Var priecāties, ka nēdēļa izdevās!" – Lilita Spure

Mīlas dzeja 100 gados

Līga Balode

Seši rīti iesākti burvīgā kompānijā ar dzeju. Manuprāt jau izklausās pietiekami iedvesmojoši, bet (atsaucoties uz pasūtītāju teksta garuma norādījumiem) seko turpinājums, kā apskatījām latviešu 100 gadu mīlas dzeju.

Mēs lasījām mīlas dzeju sākot no aizgrābtā Ausekļa, no lakoniski-ironiskā Veidenbauma, turpinājām ar Skalbes kluso, skaidro un sargājošo mīlestības izpratni. Porukam viņa skaidrā mīlestība zīmējas kā ciešanu ceļa galapunkts, Aspazijai mīlestība bangojoša un magoņkrāsā uguņojoša, Virzam kaisli erotiska, Čakam jutekliska un mūžībā mesta. … Vērdiņam mīļi sarkastiska, Ratnīkai trausla un dzīvinoša, Gailei ikdienā apkārtesoša.

Mūsu ievirzei bija iedalīta īpaša telpa, kuŗa pirmajās minūtēs palīdzēja nostiprināt precīzu zemtekstu izpratni. Kad grupas dalībnieki, iepazīšanās nolūkā, rakstīja dzeju *Šodiena*, Larisas darbs citu starpā izcēlās ar ļoti poētiskiem salīdzinājumiem – viņas šodiena "cēlās taureņa spārnos". Kā izrādījās, lidojošo emociju pamats bija jaunības emocijas, jo viņa pirms pārdesmit gadiem, esot nometnē, bija mitinājājusies tieši šinīs telpās. Tālākā gaitā mēs pievērsām uzmanību dzejas zemtekstiem. Vajadzīga lieta, jo latviešu literatūrai zemtekstu māksla ir bijusi izdzīvošanas māksla, kas šodien pārvērtusies tās spēkā.

Vienīgais, no kā mums sākotnēji mīlas dzejas sarunā bija jāuzmanās bija tas, lai sarunas par dzeju, ar tās ritmu un tēlainību, komplektā ar mīlestību, kuŗā mēs esam savā vislabākajā izpausmes formā, nenoved mūs pie zināmas banalitātes. Iedomāsimies šo sajūtu – ēst tikai putukrējumu bez tortes. Mēs sevi centāmies pārbaudīt. Tā, piemēram, atstājām uz tāfeles Raiņa citātu no mīlestības dzejas *Kas ir pilnība?* Nākamā dienā pēc tam, kad cita ievirze bija telpu lietojusi, citāts nebija noslaucīts, jo jautājums viņiem nebija traucējošs, bija labi zināt, ka viss kārtībā – risinām kopēju tēmu.

Skatījāmies un apspriedām intervijas ar Latvijas dzejniekiem. Skatījāmies LTV filmu *Jānis. Elza. Mīlas grāmata.* Lai sagrūst visa pasaule – tā Rainim vajadzēja Elzu, bet vēlāk citu Saulesmeitiņu. Un varētu būt gaŗš saraksts ar to, ka Virzam vajadzēja dievišķo Veroniku, lai uzrakstītu dzejoli *Baigā vasara*, Čakam Agnesi Blauvu, lai uzrakstītu *Atzīšanos* (*Miglā asaro logs*). Lai arī ne visiem dzejniekiem mīlestības dzejai vajadzīgs konkrēts tēls, tomēr bieži dzeju palīdz saprast, ja zinām kam un kāpēc raksta un kad tā rakstīta.

Gribas atsaukties uz L. Tauna Ņujorkā rakstīto “Viss jau ir viens / zivis zvaigznes / un pliens”, lai pastāstītu, ka paralēli dzejai, dzejnieku mīlas stāstiem, mēs cilājam arī savu senču mīlestības un ievainojumu pieredzi un meklējam tai atbalsi dzejā. Ak, šī rožainā un necilā, cēlā un traģiskā, baisā un sarkastiskā, mainīgā un mūžīgā mīlestība! Kā tā veido mūsu personīgo mīlas izpratni, kā kopēju latvisko izpratni un kā mēs ar savām dzīvēm tajā atbalsojamies.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀

Sešu vārdu dzejolīši no Mīlas dzejas ievirzes, kas sarakstīti, izmantojot Aspazijas un Raiņa vēstules.

Meklēju mājas,
Glāzi konjaka
Un tēju.

Vienmēr jautāju sev
Kas jāpārvar?
Cilvēks.

Zeltkukainīti,
čakli
pukstošu sirdi,
gaidīšu
Tevi.

Mīlestību
negribu.
Mīlestību ieraudzīju.
Mīlestība klāt.

Mīļu rītu
pirktu
nesanāk
mēģināšu pārdot.

Kokgriezēji - Tā tapa tapas un...

Daiga Rūitiņa

Kokgriešanas ievirzes darbnīcai tuvojoties var sajust patīkami saldu koka smaržu. Tur Allena D'Aousta un Valža Liepas vadībā darbojas četri līdz astoņi cilvēki. Valdis ne tikai ierāda kokapstrādes māku, bet arī uz vietas labo dažādas kokdarbu mašīnas.

Dalībnieki gatavo gan jaunus projektus, gan nobeidz jau senāk aizsāktus darbus. Dainis gatavo skaļruņu kastes, ko var lietot ar "bluetooth". Ieva grebj bļodu. Silvijai skaista kastīte un vēl citi darbiņi.
70os gados Žanis Daiga brauca uz 3x3 un gatavoja kokles. Viena kokle bija nepabeigta un tai trūka tapas.Maija taisa tapas uz virpas šai koklei.
Kokgiešanā arī nāca ciemos 1/2x1/2.

Koklītes skanēja Vējkalna galā, Saulgriežos koklētāji Plinkšķina, dzied.

(LMāra)

Koklētāju nodarbību vadītāja Dace Veinberga iepazīstināja vairākus 3x3 dalībniekus ar kokles spēlēšanas pamatiem. Viņa parādīja roku un pirkstu pozīcijas un kā mainīt pirkstus, lai skanētu cits akords. Jau no pirmās dienas spēlējām, dziedājām. Dziedot un spēlejot, viss ķermenis kopīgi taisa muziku un viss saliedējas muskuļu atmiņā; balss atbalsta pirkstus, pirksti dziedāšanu. Arī 3x3 nometnes mērķis par tikumu ieturēšanu bija īstenots caur kopspēli: darbīgums, atkārtojot akordus; pacietība ar sevi kamēr mācās pirkstus pareizi pārlikt; daiļums no kopspēlēšanas un sadziedāšanas; līksmība, kad labi skanēja.

Nebaidies: māksla ir visiem!

Daina Jauntirāne (intervēja Lāsmu Maher)

"Māksla no dvēseles izskalo ikdienas putekļus" kādreiz teica slavenais mākslinieks Pablo Pikaso. 3x3 nometnes Gaŗezerā dalībniekiem katru gadu arī ir dota iespēja atmest ikdienas darbiņus un rūpes un iedziļināties mākslas projektos. Šogad nodarbība ir mākslinieces Lāsmas Maher vadībā.

Pēc pāris dienām mākslas studijā, izrādījās, ka šogad viena tēma mākslas ievirzē ir "bailes"! Bailes no balta papīra. Bailes uzņemties liela izmēra darbus. Bailes, ka neienāks prātā labas idejas. Bailes, ka nesanāks iecerētais. Kā varam pārvarēt šīs bailes? Vai māksla tiešām ir visiem? Pajautāju mūsu ievirzes vadītājai, ko viņa domā par šo tēmatu.

Lāsma jau 11 gadu vecumā zināja, ka gribēja būt māksliniece un apmeklēja gan mākslas skolu, gan mākslas akadēmiju. Bērnībā Lāsmai patika zīmēt, sevišķi "princeses, zirgus un suņus"! Vēlāk viņa strādāja kā dekoratīvā gleznotāja un specializējās sienu un interjeru gleznošanā.

Prasīju Lāsmai kapēc māksla ir visiem? "Māksla ir tāds labs veids kā nodarbināt sevi, lai ne tikai relaksētos, lai nedomātu par stresainām lietām, bet manā izpratnē māksla ir tāda joga prātam un izjūtām. Joga ir ķermenim un māksla ir prātam." Viņa uzskata, ka māksla arī nāk par labu tiem, kuŗiem ir šaubas par savām spējām vai arī kuŗiem īpaši nepatīk zīmēt vai gleznot. Uz stundu vai divām neuztraukties par neko, vai tikai par to, vai sanāks zīmējums vai glezna, arī esot pozitīvi.

Lāsmas doma pirms atbrauca uz nometni bija "iepazīstināt cilvēkus ar citiem veidiem, ka ota nav vienīgais, tas saskarmes veids, tas starpnieks starp papīru un cilvēku. Ir daudz un dažādi [veidi]." Šī pieeja uzrunā ne tikai gleznotājus, bet citus, kuŗi varbūt neiedomājās, ka tie varētu radīt mākslas darbus. Mākslas ievirzē lietojam otas mazas un lielas, bet mums arī ir iespējas iemācīties kā veidot dekoratīvus darbus, lejot un atšķaidot krāsas, pielietojot plēves, sūklīšus, saplēstus papīrus un daudz ne dažādus citus materiālus.

Līdz nedēļas beigām būsim gan izvingrinājuši prātus, gan devuši prātiem laiku atpūsties, un varēsim sniegt publikai krāšņu un raibu darbu klāstu izstādē - bez bailēm!

Podi, podi, svilpaunieki

Zinta Pone

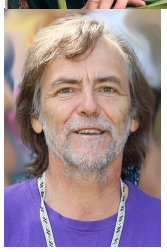

Podniecības ievirzē šī gada tēma bija "instrumenti". Nedēļas sākumā visi gatavoja svilpavniekus. Nav viegli. Vispirms izveido bļodiņu, tad to pastiepj un aiztaisa ciet, izveidojot tādu kā balonu. Vienā galā pielipina galviņu un sānos izurbj caurumiņus. Astes galā izdur plakanu caurumu un izmēģina – vai skan? Ja nē, tad pielabo caurumiņu, kamēr putniņš iemācās svilpot. Ja tas tagad skan, tad skanēs arī pēc cepšanas.

Pēc svilpavnieku ievadprojekta, katrs varēja izvēlēties, ar ko turpināt – ar stabulēm, bungām, taurēm, pie ripas. Laima katru dienu ar milzīgu sajūsmu gāja uz ievirzi, jo katru dienu notiek kaut kas jauns. Veidošana, krāsošana, glazurēšana, ņemšana no krāsns ārā un dziedāšana kopā ar radio. Viens interesants paņēmiens bija, ka māla darinājumu "biskvītā" (t.i. vienu reizi izcepts, balts) pa taisno no cepļa iemērc baltā piena/cukura/rauga maisījumā, un tas iznāk balti melni plankumains. Līdzīgu efektu ar iedegušiem melnumiem var iegūt, apšpricējot tikko ceptu mālu ar ūdeni, vai pielipinot tam matu šķipsnu. Viss bija skaisti, interesanti, aizraujoši un iedvesmojoši!

Atbildes iepriekšējā nummura vārdu meklēšanas spēlei

S	G	Ī	T	E	I	C	E	I	A	Ļ	V	N	E	D	M	I	M	B	R
S	R	Ž	P	V	O	R	A	V	K	R	F	A	B	Ī	T	G	R	V	O
S	I	D	A	I	N	N	K	O	A	C	T	N	P	R	Ā	O	V	B	C
T	A	I	S	N	Ī	G	S	P	U	R	I	D	H	D	G	E	S	O	C
I	A	K	D	I	L	L	F	R	D	Ī	A	N	A	R	S	T	L	B	E
K	Z	B	D	S	Ņ	T	Z	I	R	Z	V	R	J	Ū	T	Ī	K	V	N
U	E	L	A	I	P	N	S	V	S	C	B	I	B	D	G	C	F	L	T
M	R	E	A	U	Z	K	S	L	I	Ī	A	S	K	B	J	R	D	A	Ī
I	S	G	N	B	M	A	N	F	G	A	B	D	I	T	V	O	R	B	G
J	D	A	C	Z	S	R	I	S	I	I	S	R	T	G	F	I	J	Ī	S
R	G	E	V	Ē	C	A	H	D	I	B	U	O	U	Ā	Ļ	S	T	T	G
T	M	H	P	O	I	Ž	D	Z	A	R	G	S	M	K	F	G	U	E	Z
N	S	R	D	U	G	I	O	T	P	T	V	M	Z	R	S	Ī	R	I	B
I	S	A	D	E	R	Ī	G	S	E	N	B	E	V	L	A	V	C	C	R
O	A	S	T	N	R	O	S	I	S	K	U	I	M	P	A	E	K	Z	D
M	I	G	N	S	Ā	N	T	C	G	R	U	M	L	N	Z	D	I	D	Ķ
O	D	I	R	E	O	S	H	M	S	S	Š	B	T	D	B	N	E	Ī	Š
D	A	I	Ļ	Š	K	L	U	E	L	Ļ	E	S	O	F	Ī	T	S	L	V
T	E	T	C	T	C	A	P	N	Ī	N	I	L	S	I	T	B	H	D	L
I	A	Ņ	K	S	C	R	O	M	A	S	T	N	Š	R	D	S	A	N	E

Mazlācīši

Līva Kalve

Mēs esam Mazlācīši. Mēs esam mazi, bet daudz ko protam. Mēs mākam bungot, gleznot, dziedāt, dejot un draudzīgi spēlēties. Pa nedēļu mēs mācījāmies kā būt draudzīgiem un kā mīlēt vienam otru un arī mūsu dabu. Mēs katru dienu

spēlējāmies, dziedājām tautas dziesmas un mācījāmies par vairākiem tikumiem. Mūsu grupiņā šogad bija 7 burvīgi bērni. Visiem bija liels prieks pavadīt laiku kopā un runāt latviešu valodā. Kaut mūsu ikdienas ir dažādas, šajā nometnē mēs sanākam kopā un runājam vienā kopīgā valodā. Kad mēs šķirsimies un pārbrauksim mājās, mēs atcerēsimies cik forši bija būt kopā šonedēļ.

Dzirdēts, redzēts, novērots. . .

Pirmdienas vakarā:

Policija, zagļi, tikumi, intriga - kur?

Ne jau pārrunās par Latvijas politiku vai reliģijas ievirzē,
bet gan šķēršļu gājienā!

Otrdienas vakarā:

Pusreizpusītis Ūsiņš tik ļoti iedziļinājās *Eima bišu klausīties* vakarā;
tomēr vaicā, vai tam bija jāiedzeļ, lai gūtu pilno pieredzi?

No bērniem:

Kapēc latviskās virtuves ievirze ir pasūtinājusi no Vilkiem duci varžu?
Vardes liks salātu bļodā, lai tās lēkājot iemaisītu salātos

Dūņezera minerālesenci!

Pusīši (bijušie liellācīši)

MBz

Izrādās, ka mūsu jaunākie dalībnieki taisījuši apvērsumu. Tiem neesot paticis iedotais nosaukums „liellācīši.” Tie nolēmuši, ka grib saukties par pus-reiz-pus-pusīšiem jeb vienkārši pusīšiem. Pusīši bija veseli 15 un tos nodarbināja Laima Zvilna, Guntis Rūtiņs un Irbe un Māra Karlsones.

Lietainā dienā viņi krāsoja kreklus batika stilā, bet pie reizes nokrāsojās rokas, kājas, zeme un viss cits, un tā nācās ar ūdeņiem tīrīt pagalmu.

Pusīši devās mežā ar zāģiem meklēt kokus, no kuŗiem tie izgatavoja vella bungas. Reizēm radās arī kāds misēklis, kur drāts nebija tik stipra, lai panestu vareno bungāšanu.

Sporta laukumā bērni sportoja un gleznoja tā, ka esot nokrāsota zāle un koki lielajā kreatīvā sprādzienā. Pusīši devās arī pie podniekiem un daži pat izgatavoja svilpauniekus.

Protams nevar braukt uz Gaŗezeru un nepeldēties. Katru pēcpusdienu visi devās uz pludmali peldēties, rakt bedres un izskrieties.

Bērniem tikumus skaidroja ar ilustrācijām un viņiem saprotamiem piemēriem. Pie sienas parādījās lapiņas par katru tikumu. Visvairāk izcēla būt mīļiem, draudzīgiem, pieklājīgiem, čakliem un dalīties.

Izstādē redzēsim vella bungas un pusīšu atmiņu grāmatas vai plakātus par to, ko katrs piedzīvojis. No katra bērna ir fotogrāfijas dažādās nodarbībās ar piezīmētām ilustrācijām.

Krustvārdu mīkla

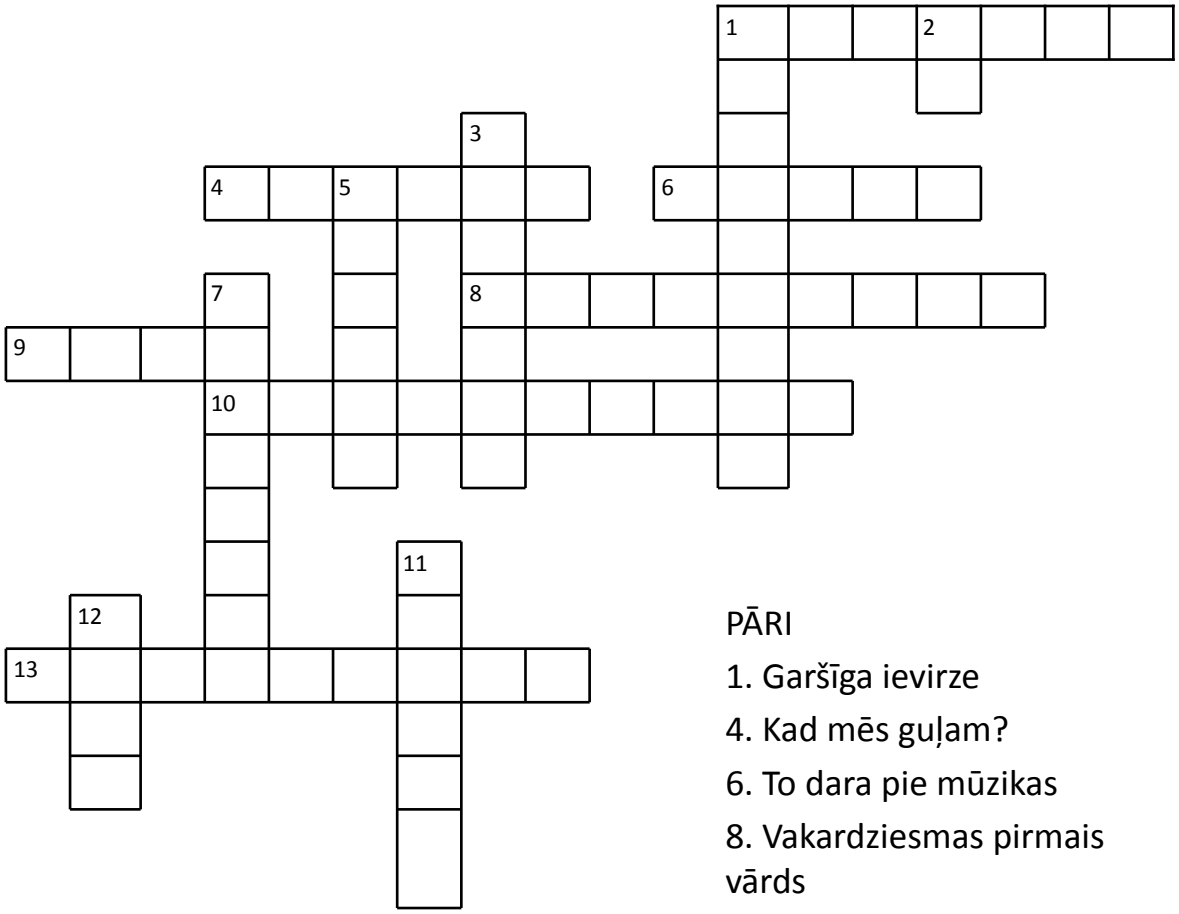

PĀRI

1. Garšīga ievirze
4. Kad mēs guļam?
6. To dara pie mūzikas
8. Vakardziesmas pirmais vārds
9. _____ griezumi
10. Jauna ievirze
13. Pauls vada ___ ievirzi

UZ LEJU

1. Kur notika nometnes atklāšana
2. Ne Jūs
3. Dienas pēdējā nodarbība
5. Ķiļķens
7. Pacietības rezultāts
11. Gleznošana utt
12. Meditācija pēcpusdienās

Atbildes priekšpēdējā lapā

Izstāde

SKIII

3x3 izstāde noritēja sestdienas pēcpusdienā. Bija izstādīti darbi no rotkaļu, keramikas, mākslas, folkloras/dzijas krāsošanas, latviskās virtuves, kokgriezēju, rokdarbu, kūpināšanas un radu rakstu ievirzēm. 3x3 dalībnieki bija ļoti rosīgi un čakli!

3x3 nometnes slēgšana

Daiga Rūtiņa

Trīsdesmit devītās Gaŗezera 3x3 nometnes karoga novilkšana tika uzticēta Ilzei Kļaviņai kā vienai no bijušām šīs nometnes vadītājām. Viņas palīgi bija Bruno Schmidt un Raimonds Pavasaris.
Nometni slēdzot, atsaucoties uz nometnes tēmu "tikumi", Daiga Rūtiņa nolasīja, kā 1997. gadā toreizējā nometnes vadītāja Ieva Džonsona apraksta vienu no 3x3 nometnes vadlīnijām. *"Ikkatram dalībniekam ir iespēja veidot nometni un tās gaisotni. ... Dalībnieki, uzturot draudzīgu atmosfēru un cenšoties lietot uzrunu "Tu", ir radījuši 3x3 nometnes gaisotni, kurā dominē mijiedarbība, atklātība un sadraudzība. Šādā sadraudzības garā varam vēl labāk izprast, kas mūs vieno kā latviešus un kā cilvēkus."*
Esam pavadījuši skaistu un bagātu nedēļu kopā, sadarbojoties, mācoties jaunas prasmes un gūstot jaunas atziņas.
Paldies visiem dalībniekiem, ieviržu vadītājiem un palīgiem!

Būsim līksmi! Noslēguma vakars

MBz

Goda soli mūzikantu pavadībā no karoga kalna uz izpušķoto zāli vadīja Anete un Māris Karlsoni. Daiga Rūtiņa vadīja vakaru un mums atgādināja, ka šīs dienas tikums bija līksmība, kad varam pateikties visiem par jauko nedēļu, un par vakara gardumu papildināšanu kūpinātājiem un virtuves ievirzei.

Koklētāji, Daces Veinbegas vadībā nospēlēja vairākas dziesmas. Dalībnieku skaits esot svārstījies, bet interesentu netrūka. Uz skatuves bija divas Rinkuša kokles, divas Kanādas igauņa darinātas, viena Jāņa Bundžas kokle, un vēl Kārļa Lipora darināta kokle. Dace un Māra Linde vēlas ievākt ziņas par kokļu darinātājiem trimdā. Kas jūsu pilsētā darināja kokles? Kas apmācīja? Kādi kokļu ansambļi bija? Dalībnieki pateicās Dacei par pacietību.

No **podniekiem** Māris Karslons mums skaidroja kādas skaņas varot nākt no māliem, ieskaitot lielo blīkšķi, ja kas dedzinot sprāgst. Bet no māla var radīt ko skanošu, un 3x3 māla orķestri vadīja slavena diriģente. Orķestris sastāvēja no vairākiem svilpauniekiem, taures, un bļodas zvana. Dalībnieki pateicās Mārim Karlsonam un ilggadīgam podnieku stūrakmentiņam Uldim Stepem. Jaunus goda kreklus saņēma Vidzemes Svilpaunieks un Mālu Māsa Indra Zīmele. Podu Papiņš pārtapa par Podu Tētē (kā viņu iesaucis mazdēls). Atceroties 3x3 podnieku vēsturi, Podu Māte bija Gundega Peniķe.

Mazlācīšus vadīja Līva Kalve. Esot bijuši septiņi mazlācīši; maziņi, bet stipri. Tie esot gājuši dabas pastaigā, atraduši kociņus ar ko bungot, un mums par prieku nobungoja *Seši mazi budzenieki.*

½ x ½ pusīši senāk bija liellācīši, bet sadumpojās un tagad saucas pus-reiz-pus-pusīši. Vadītāji Laima Zvilna un Guntis Rūtiņš pastāstīja, ko viņi bija mācījušies un darījuši. Viņi nodziedāja *Bēdu manu lielu bēdu* (daudz dziedāta šai nometnē) un *Pērkonītis ducināja*, kas bija sevišķi piemērota dziesma viņu paštaisītām vella bungām.

1/2 reiz 1/2 vadīja Jānis Atis Krūmiņš ar palīgiem. Viņš skaidroja, ka bērni ieguvuši stiprumu mežā, bet vajadzīga arī meža gudrība. Kam visvairāk vajag spēku un gudrību? Kaŗavīriem. Jānis Atis skaidroja, cik zobeni bijuši simboliski svarīgi. *Liec zobenu zem galvas* – karavīram jābūt gatavam visu laiku.

Vēlāk vecāki aicināja visus skolotājus/ audzinātājus uz skatuves un gribēja pateikt lielu PALDIES: P par pacietību, A par apņēmību, L par līdzjūtību, D par devību, I par iecietību, E par enerģiju un S par sirsnību. Pēc nodarbībām bērni bijuši noguruši, paklausīgi, un bez iebildumiem gājuši gulēt.

Kūpināšana bija jauna ievirze 3x3, ko vadīja Lauris Rožkalns. Trīs dalībnieki esot ieradušies katru dienu, pāris nāca klāt pa reizei, un daži no citām ievirzem nāca nogaršot kūpinātos labumus. Varot pat kūpināt papriku, krējumsieru un ābolus, protams arī ribas, cāli, zivi, utt. Esot bijušas trīs ierīces ar ko kūpināt. Dalībnieki uzdāvināja Laurim priekšautu.

Kokgriezēji pateicās Valdim Liepam un Allenam D'Aoustam, bet lielākā daļā jau devušies uz mājām.

Latviskā virtuve. Inga Lucāne nevarēja ierasties, bet ievirzes dalībnieki bija atveduši uz pēdējo vakaru dzeltenmaizi, piparkūkas, maizi un Jāņu sieru.

Politikas pārrunas vadīja Pauls Raudseps, un tas atcerējās kā Juris Kļaviņš kādā 2x2 nometnē teicis, ka īsas runas nekad nav garas, bet garas runas nekad nav īsas. Politikas ievirzē esot bijušas garas runas par Saeimas vēlēšanām, Latvijas valdību, Rīgas domi, Eiropas savienību, utt. Turpinot ugunskura sakamvārdu minēšanu: Runāšana sudrabs, klusēšana ... zelts. No dalībnieku puses viena skaidroja par nejēdzībām Latvijā– naudas atmazgāšanu, oligarhiem un vēl, bet ka mums no Latvijas ieradies varonis uz balta zirga. Viņam nav zobena, bet ar ko viņš cīnās? Ar latviešu valodu – cīnās Latvijā kā žurnālists. Paldies Paul! Joks iznāca arī ar tradicionālo Gaŗezera 3x3 pateicības aploksnīti ievirzes vadītājam, kas tad dažiem atgādināja Latvijas šaubīgās aploksnītes.

Juris Jauntirāns apgalvoja, ka šī ir bijusi labākā **radu rakstu** nedēļa. Inga Lagzdiņa tiek paaugstināta par radu rakstu izpilddirektrisi. Daina Jauntirāne ir oficiāla vācu valodas eksperte. Esot bijis ļoti izdevīgi piedalīties, jo daži atradada ka ir rados ar citiem 3x3 dalībniekiem.

Linogriezumi. Laima Rožkalna ir atkal atvedusi ko jaunu uz 3x3, šoreiz linolejas griešanu, un izstādē varēja redzēt jaukos rezultātus. Ir dalīnieki, kas piedalās viņas ievirzēs, lai ko viņa mācītu. Viņa esot tik laba un mīļa skolotāja – acīs mirdz prieks, uz lūpām smaids un sirdī saule.

Lāsma Maher pirmo reizi vadīja **mākslu visiem**. Visiem ļoti patika un katrs ko skaistu uztaisīja. Lāsma uzsvēra, ka galvenais ir process, ne rezultāts, bet izstādē esot trim darbiem pieteikušies pircēji.

Rotkalšanas ievirzes vadītāja Lilita Spure jūtas, ka ir atkal savā ģimenē un jūtas aplaimota. Pagājušā gada nometnē viens no agrākiem dalībniekiem Pēteris Avens nonāca Jaunā Bleķa godā. Andris un Astrīde pašlaik ir Vecie Bleķi tāpat kā Lilita, bet viņi jūtas, ka neesot ne tuvu nonākuši Lilitas bleķošanas augstajam līmenim. Krekls vēl topot, bet Lilitai cermoniāli uzvilka iedomāto kreku, kam priekšā būs "Dižā"un aizmugurē "Rotu Māte." Līdz šim bijis tikai viens Dižbleķis – Juris Kļaviņš. Nobeidz ar rotkaļu himnu *Rīga dimd*.

Mīlas dzejas ievirzē esot lasījuši dzejas no 19. gada simteņa līdz šodienai. Dalībnieces pateicās Līgai Balodei, kas aizraujoši vēl nolasīja vienu Kārļa Vērdiņa dzeju.

Latviskai dzīves ziņai bija 3 vadītāji – katoļu priesteris Andris Vasiļevskis, luterāņu mācītāja Gundega Puidza un Latvju dievturu sadraudzes vadone Ilze Kļaviņa. Viņi esot runājuši par to, kas ir kopīgs un ne par to, kas ir atšķirīgs šīm dažādām reliģiskām pieejām, un atraduši, ka kopīgs ir latviskais. Viņi esot to apskatījuši literatūrā, mākslā un mūzikā. *„Dod dieviņi kalnā kāpt, ne no kalna lejiņā. Dod dieviņi otram dot, ne no otra mīļi lūgt."*

Tā kā šo ievirzi uzsāka Spuru Ričs, tad Daiga aicināja pieminēt viņu un cittus ilggadējos 3x3niekus, kas aizgājuši aizsaulē pēdējā gada laikā: Viju Miezīti, Zigfrīdu Zadvinski, kā arī citus jau agrāk aizsaulē aizgājušos 3x3 kustības dalībniekus. Nodziedājām *Visi ciema kukainīši.*

Krāsainā folklora. Anete Karlsone skaidroja, ka šoreiz šo ievirzi nevarot gluži saukt par folkloru, bet ka viņi esot krāsojuši dziju ar dabīgām krāsām. Anetei bija virkne ar dzijām, kas parādīja plašo krāsu izvēli, kas var tapt no dabīgām vielām, bet šonedēļ varēja nokrāsot tikai dažas. Gan ar kaltētām utīm, ar alu un madarām, ar savvaļas burkānu, ar valriekstiem, kas atrasti tepat pie Graša paviljona. "Knābsim madaras, krāsosim dzijas sarkanām krāsām." Kaut dalībnieku nebija daudz, visu nedēļu piestāja arī citi ziņkārīgie.

Rokdarbu vadītāja jau aizbraukusi un visi atvadījušies un pateikušies Zintai Enzeliņai.

Joga. Ieva Elkina aicināja visus vakara viesus izstaipīties. Pateicās arī **rīta vingrošanas** vadītājai Līgai Gonzalez.

Pateicamies Zintai Ponei, kas mūs pavadīja, kad starp ieviržu uzstāšanos dziedājām iemīļotas dziesmas. Un lielākais paldies no visiem pienākas nometnes vadītājām Daigai Rūtiņai, Maija Zaeskai un Larisai Kaļiņai!

Saviesīgais vakars turpinājās vēl ilgi ar dziesmām un dančiem.

Vēl vairākas fotografijas no šīs 2019. g. 3x3 nometnes varat atrast
https://forestkokle.smugmug.com/3x3/3x3garezers2019/

Ja jums ir fotogrāfijas ar ko gribat dalīties, varat uzlādēt, lietojot sekojošo saiti:
https://forestkokle.smugmug.com/upload/pgbLM7/3x3

Krustvārdu mīklas atbildes

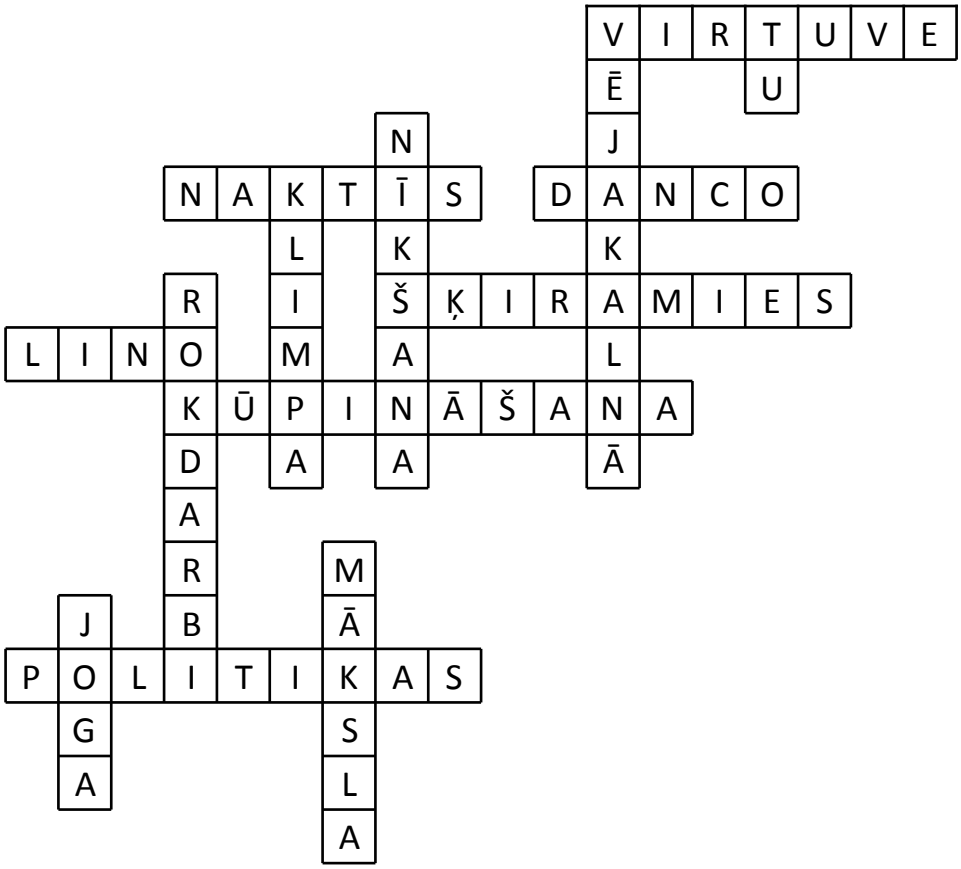

Ceļa māte

Lai guļ miegu, kas guļ miegu,
Ceļa māte negulēj';

Tur tek dienu, tur tek nakti
Delžiem kalti ritentiņ',

Dzelžiem kalti ritentiņi,
Pakavoti kumeliņ'.

Paldies!

Dalībnieku ziedojumi 3x3

Juris Jauntirāns

Pateicības

Avīzes galvas zīmējums:

Lāsma Maher

Paldies fotogrāfiem, kuŗi iesniedza bildes Gaŗezera 3x3 *Tikumu taurei*:

Maira Bundža
Līva Kalve
Samuels Knochs III
Krista Laukmane Schmidt
Viviana Solomone

Paldies autoriem par rakstiem, kuŗus varējām iekļaut 3x3 *Tikumu taures* izdevumā.

Redakcijas kolēģija -

Samuels Knochs III
Zinta Pone
Daiga Rūtiņa
Krista Laukmane Schmidt

Sevišķi pateicamies Latvijas Republikas Kultūras Ministrijai par 3x3 nometnes atbalstu ārzemēs.

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJA

Kultūras Ministrija sedza ceļa izdevumus četriem Latvijas lektoriem.

Itsevišķu paldies vēlamies izteikt Gaŗezera Vasaras Vidusskolas vadībai par atbalstu 3x3!